

Till Boverket via
remiss@boverket.se

Yttrande över Extra remiss Boverkets förslag till om krav på tomter m.m (dnr 3295/2022)

TILRF avstyrker förslaget

Tillgänglighetssakkunnigas riksförening, TILRF, avstyrker **fortsatt** förslaget till nya föreskrifter och anser att det behöver omarbetas i sin helhet för att kunna uppfylla kravet i 2 kap. 3 § p.2 och 6 § p.7, 8 PBL om ett tillgängligt samhälle för alla. Vissa bra detaljförslag finns presenterade, men förändringarna kommer generellt sett att leda till en byggd miljö med sämre tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga.

I **ursprungsremissen** fokuseras alltför mycket på byggherrars önskan att minska produktionskostnaderna utan beaktande av den långsiktiga användningen. Fokus bör i stället ligga på behoven hos dem som använder den byggda miljön.

TILRF anser **fortsatt** att det behövs en tydlighet i lagen om var miniminivån på tillgänglighet och användbarhet ska ligga. Föreskrifter med enbart funktionskrav är inte tillräckligt utan det krävs förtydliganden på en mer detaljerad nivå.

För fullständiga synpunkter från TILRF hänvisar vi till vårt tidigare remissvar (dnr3295/2022), daterat 2023-08-25

<https://www.boverket.se/contentassets/1c00a770c6fb435290fed8684eeb434a/tillganglighetssakkunnigas-riksforening-tilrf.pdf>

Övergripande synpunkter

3.2 Mindre avvikelser (sid 8)

Det är visserligen bra med förslaget kring krav på att dokumentera avvikelser, men vi ställer oss kritiska till att byggnadsnämnden inte längre ska ha mandat att bevilja avvikelserna.

Boverket anger i extraremissen att byggherren har ansvaret för att en åtgärd uppfyller alla krav i författningen. Byggherren kan dock alltid hävda att han följt alla krav i författningen eftersom föreskriftsförslaget ger byggherren lov att bedöma och göra avvikelser på egenhand så länge dessa dokumenteras. Konsekvensen blir att kravet på dokumentationen blir en verkningslös redogörelse helt utan konsekvenser för byggherren.

Se även avsnitt "samhälle och branschens ansvar" i [TILRF tidigare remissvar](#)

3.5 Tillgänglighet och användbarhet (sid 10)

I extraremissen föreslår man att tillgängliga och användbara gångvägar ska ha vilplan.

Vi anser fortsatt att nuvarande regelverk angående ramper är tydlig och väsentlig som komplement till gångvägar. Att ange att gångvägar kan ha en lutning på 1:12 tyder på stor okunskap kring vad som krävs för att en gångväg ska vara tillgänglig, användbar och säker

Nuvarande regelverk anger att tydligt på föreskriftsnivå att: *"gångvägar ska om möjligt utformas utan nivåskillnader och där nivåskillnader inte kan undvikas ska de utjämnas med ramper"*. Avsnittet tydliggör även att det avser "tillgängliga och användbara gångvägar" inte samtliga gångvägar.

De flesta personer med rullande hjälpmedel måste röra sig rakt i ett sluttande plan för att kunna styra. I de nya föreskrifterna liksom i remissen beaktas inte detta faktum. Branta och slingriga gångvägar ökar risken markant för olyckor.

Förslaget med vilplan är otydligt utformat och ökar risken för fallolyckor

Längd och lutning på ramper har en stor betydelse på vad en person med rörelsenedsättning orkar med. Längre sträckor med brant lutning kan vara omöjlig att använda.

Vi vill även belysa riskerna för olyckor med rullande hjälpmedel, såsom rollator och rullstol. Men även för personer med andra gånghjälpmedel eller dålig balans är längre lutningar riskabla om de får upp farten och inte lyckas stanna.

Vilplan är även viktigt som säkerhet för personer med barnvagn.

Vi anser att det är omöjligt att vara innovativ kring en ramps eller gångvägs utformning om den samtidigt ska bli användbar och säker. Därför ska nuvarande detaljerade krav ska vara kvar för ramper och gångvägar.

Till de nuvarande kraven anser vi att ett förtydligande behöver göras: *"vid ramper med flackare lutning än 1:20 ska övriga krav för ramper anordnas efter de unika situationerna i de enskilda fallen"*.

Tillgänglighetssakkunnigas riksförening, TILRF

Isabel Huszar

Remissvaret har utarbetats av styrelsen gemensamt.

Styrelsens sammansättning se www.tilrf.se